
MUHASEBE DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN EBEVEYNLERİNE YÖNELİK MUHASEBE MESLEK ALGISI: SAHA ARAŞTIRMASI

Alper Tunga ALKAN¹,

Hacı Arif TUNCEZ²

Öz

Muhasebe mesleği, üretmiş olduğu "bilgi" ve bu bilgileri kullanan "bilgi kullanıcıları" göz önüne alındığında önemli sorumlulukları olan meslek türleri arasındadır. Önem düzeyi bu kadar yüksek olmasına rağmen "muhasabe mesleği" ne yazık ki; gelişmiş ülkeler ile kıyaslandığında Türkiye'de yeterli düzeyde ilgi ve alaka görmemektedir. Özellikle üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olan potansiyel genç işgücü açısından muhasebe mesleği tercih edilen meslekler arasında son sıralarda yer almaktadır. Bu durumun çeşitli nedenleri olmakla birlikte temel sebeplerden bir tanesi öğrencilerin mesleki tercihlerinde ebeveynlerinin yönlendirmeleri doğrultusunda karar veriyor olması gösterilebilir. Bu çalışmanın konusu, üniversite öğrencilerinin ebeveynlerinin muhasebe mesleği hakkında genel bilgi düzeyleri ile muhasebe mesleğine karşı algılarının tespit edilmesidir. Bu kapsamda, Selçuk Üniversitesi Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim gören 728 adet öğrencileri arasında meslek mensubu olmayı düşünen 439 adet öğrencinin ebeveynlerine anket uygulamak suretiyle; ebeveynlerin muhasebe mesleğini algılama düzeyinin belirlenmesi ve tespit edilen sorunlara çözüm önerilerinde bulunulması amaçlanmaktadır. Çoktan seçmeli ve Likert temelli soruları içeren anket uygulaması ile seçilmiş örneklem verilerinden elde edilen sonuçlar, SPSS (Statistical Packages for the Social Sciences) paket program yardımıyla analizlere tabi tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe Mesleği, Meslek Algısı.

JEL Sınıflandırması: M41, J24

THE PERCEPTIONS OF ACCOUNTING PROFESSION FOR PARENTS OF STUDENTS WHO TAKE ACCOUNTING COURSES: A FIELD RESEARCH

Abstract

When accounting profession is considered in terms of "information" that it has produced and "information users" who are using this information; is one of the profession types that are assuming an important responsibility. Although the level of importance is so high; unfortunately compared with developed countries, "accounting profession" does not see sufficient interest and concern in Turkey. Accounting profession, ranked in the last order among the preferred occupations in terms of the potential young workforce, especially graduates from related departments of universities. Along with various reasons for this situation, it can be shown that one of the main reasons is that the students decide their preferences in the direction of their parents' orientations. The subject of this study is to determinate the level of general knowledge about the accounting profession of parents of university students and their perceptions. In this respect, by conducting a questionnaire to the parents of 439 students who are considering to be professional who are among the 728 students at Selçuk University Akşehir Faculty of Economics and Administrative Sciences; it is aimed to determine the level of parents' perception of the accounting profession and to propose solutions to the identified problems. With the questionnaire including multiple-choice and Likert-based questions and results obtained from selved samples will be analyzed with the help of SPSS (Statistical Packages for the Social Sciences) package program.

Keywords: Accounting, Accounting Profession, Occupational Perception

JEL Classification: M41, J24

---

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi, Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, atalkan@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8309-7463

² Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi, Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, hatuncez@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5834-3450

1. Giriş

İktisadi faaliyetlerin inkişafına ve günlük hayatın ihtiyaç ve zaruretlerine bağlı olarak günlük hayatın ihtiyaç ve zaruretlerine bir cevap vermek üzere kendiliğinden oluşan muhasebe (Hiçşaşmaz, 1956: 351) ilk olarak nerede, ne zaman, nasıl ve ne şekilde ortaya çıktığı tam ve kesin olarak ifade edilemeyen; insanlık tarihi kadar eski olduğu düşünülen (Twain, 2007'den akt. Can, 2007: 2) bir bilim dalıdır. İlk yazılı belgelere M.Ö. 5000 yıllarında Sümerlilerde (tarihi süreçte muhasebenin gelişimi ile ilgili ayrıntılı bilgiler için bkz. Güvemli (1995), Hiçşaşmaz (1970), Mendlowitz, (2018)) rastlandığı göz önüne alınırsa muhasebe, bütün yönetim tekniklerinin en eskisi olarak kabul edilmektedir (Güvemli, 1994'den akt. Gökgöz, 2010: 168). Buna paralel olarak Plunkett'e göre muhasebe mesleği, mesleklerin de en eskisi olarak ifade edilebilir (de SANTIS, 2007'den akt. Can, 2008: 2).

Muhasebe tarihsel gelişiminin başlangıcında sadece basit bir kayıt ve sayma işleminden ibaretken, günümüzde teknolojinin etkin olarak kullanıldığı, işletmeler, devlet ve diğer kurumlar arasında bilgi alışverişi sağlayan bir sistemler bütünüdür (Raepers ve Çallıalp, 1996: 184). Muhasebe, bir örgütün kaynaklarının oluşumunu, bu kaynakların kullanım biçimini, örgütün işlemleri sonucunda bu kaynaklarda meydana gelen artış veya azalışlar ile örgütün finansal açıdan durumunu açıklayan bilgileri üreten ve bunları ilgili kişi ve kuruluşlara ileten bir bilgi sistemidir (Sevilengül, 2008: 9). Başka bir tanıma göre ise muhasebe, mali nitelikli işlemleri ve olayları para ile ifade edilmiş şekilde kaydetme, sınıflandırma, özetleyerek rapor etme ve sonuçları yorumlama bilimi ve sanatıdır (DPT, 1970: 3). Söz konusu bu işlemleri yapanlar ise serbest muhasebeci mali müşavirlerdir.

Muhasebeden sağlanan bilgiler toplumun çok farklı kesimleri tarafından kullanılmaktadır. Öncelikle işletme sahiplerinin kendi mali durumları hakkında bilgi edinme ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaç işletmenin büyüklüğüyle paralel biçimde artış göstermektedir. Günümüz rekabet koşulları altında işletme sahiplerinin stratejik kararlar alabilmeleri için, sağlıklı muhasebe bilgilerine ihtiyaç vardır. Bunun yanında halka açık şirketlerde pay sahiplerinin, sermaye piyasalarında tasarruf sahiplerinin ve finans sağlayıcı olarak kredi kuruluşlarının verecekleri kararlarda, muhasebenin ve mali tabloların önemi ortaya çıkmaktadır. Bu kişi/kuruluşların gerek haklarının korunmasında, gerekse ileriye dönük kararlarında muhasebenin ürettiği bilginin ve dolayısıyla serbest muhasebeci mali müşavirin önemli fonksiyonları bulunmaktadır. Muhasebe biliminin ve muhasebe mesleğinin en önemli işlevlerinden biri de "vergi" mükellefiyetinin tam ve zamanında yerine getirilmesi sürecinde ortaya çıkmaktadır. Vergi, işletmelerin bir bakıma görünmeyen ortağı olan devletin payıdır. Devlet, belli oranda işletmelerin ortağı gibidir ve ortaklık payını da vergi olarak alır. İşte serbest muhasebeci mali müşavirlerin önemli rolü bu noktada ortaya çıkmaktadır. Nitekim kayıtlar ne kadar sağlıklı düzenlenirse, devletin hakkı da o kadar korunmuş olur. Dolayısıyla bu fonksiyonu ile muhasebe meslek mensubu bir kamu görevi üstlenmiş olmaktadır. (Kahveci, 1991; Muhasebenin toplumsal gelişimi katkısı üzerine ayrıntılı bilgi için ayrıca bkz. Daştan, 2017).

Bu denli geniş bir kesime hitap ediyor olması, muhasebe mesleğinin önemini daha da artırmaktadır. Muhasebe mesleği sahip olduğu misyon ve vizyonu (bkz. Türker, 2001; Pekdemir, 2001) sebebiyle hizmet sektörünü temsil eden en önemli iş kollarından biridir. Tüm bunlara rağmen Türkiye'de meslek seçiminde muhasebe mesleği, ne yazık ki yeterli ilgiyi görememektedir.

TÜBİTAK tarafından desteklenen ve Sunar (2015)'ın yürütücülüğünde tamamlanan çalışmada 2015 yılı Türkiye'deki Mesleki İtibar Skalası ile mesleklerin toplumdaki itibarı sıralanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Muhasebe Mesleği en itibarlı meslekler sıralamasında 34. sırada yer almıştır. Fakat bu çalışmada meslek sıralaması genel olarak kategorize edilmiştir. Gelişmiş ülkelere bakıldığında ise durum biraz farklıdır. Gelişmiş ülkelerde meslek sıralaması, daha detaylı bir yaklaşım çerçevesinde ele alınmaktadır.

Özellikle uzmanlık alanları dikkate alınarak yapılan meslek sıralamalarında 2017 yılında Amerika'da "En İyi 100 Kariyer" sıralamasında ise muhasebe mesleği 36. sırada yer almıştır (Top

100 careers, 2017). Yine Amerika’da U.S. News tarafından yapılan “2018 Yılıının En İyi İşi” sıralamasında muhasebe mesleği %2,5 işsizlik oranı ve 68.150\$’lık yıllık geliri ile 36. sırada yer almıştır (U.S.News, 2018). Bununla birlikte Amerika Birleşik Devletleri Çalışma Bakanlığı tarafından yapılan İstihdam Projeksiyonları çalışmalarında 2016 yılı başlangıç olarak alınan ve 2026 yılı öngörüsü ile gerçekleştirilen en fazla iş büyümesine sahip meslekler çalışması sıralamasında 69.350\$ yıllık geliri ile muhasebe mesleği (denetim mesleği ile birlikte) listede yerini almıştır (United States Department of Labor, 2016). Başka bir çalışmada ise Amerika Birleşik Devletleri’ndeki En İyi 50 Meslek sıralamasında finans müdürü 12. sırada; vergi müdürü 19. sırada yer almaktadır (Glassdoor, 2018).

İngiltere de ise durum biraz daha farklıdır. İngiltere’de muhasebe mesleğinin örgütlenmesi tabandan gelen baskılarla gerçekleşmesi üzerine 4 adet mesleki kuruluşun oluşmasına sebebiyet vermiştir. Ayrıca söz konusu ülkede muhasebe mesleği uzmanlık alanları ile öne çıkmaktadır. Örneğin 1987 yılı itibarıyla İngiltere ve Galler Muhasebe Uzmanları Enstitüsünün bağımsız çalışma yapan 33.000 üyesinin faaliyet konuları itibarıyla dağılımı incelendiğinde, yalnızca denetim faaliyetiyle 7.000 kişi, vergi danışmanlığı ile 3.000 kişi, yönetim danışmanlığı ile 1.000 kişi, ve yalnızca ödeme gücüne ilişkin faaliyetler ile 1.000 kişi ve birden fazla iş konuları ile 21.000 kişi muhasebe mesleğini icra etmektedir (Demirbilek, 1987). 2017 yılı itibarıyla bu rakam 149.298 üyeye ulaşmıştır (ICAEW, 2017). Bu açıdan bakıldığında İngiltere’de “2018 Yılında Birleşik Krallıkta En İyi 25 Meslek” sıralamasında denetim müdürü 3. sırada, finans müdürü 4.sırada ve muhasebe müdürü 20. sırada yer almaktadır (Mirror, 2018). 2017 yılında yayınlanan “Şu Anda Birleşik Krallıktaki En İyi 25 Meslek” isimli başka bir çalışmada ise finans müdürü birinci sırada, vergi müdürü ikinci ve denetim müdürü dördüncü sırada yer almıştır (Hancock, 2017).

Meslek, “insanın bilgi ve becerileri doğrultusunda öğrenme yolu veya ustalıkla kazandığı bir ödül (kazanç) karşılığı yaptığı faaliyetlerin toplamı” (Telman, 2000: 23) olarak tanımlanabileceği gibi, “insanlara yararlı mal ya da hizmet üretmek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, belli bir eğitimle kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, kuralları toplumca belirlenmiş etkinlikler bütünü” (Kuzgun, 2004: 3) olarak da tanımlanabilir. Meslek sadece bir para kazanma, geçimi sağlama yolu değil, aynı zamanda bireyin kendini ifade etme, kendini geliştirme ve toplumda statü kazanma yoludur (Kuzgun,1982: 1). Meslek, kişinin kimliğinin en önemli kaynağıdır (Kuzgun, 2004: 6).

Meslek seçiminde birçok etken faktör yer almaktadır (Ömürbek ve Usul, 2008: 164-165; Korkut-Owen, 2018). Yapılan birçok çalışmada ise mesleki gelişimi ve seçimi etkileyen en önemli etmenlerden bir tanesinin ebeveynler/aile olduğu ifade edilmektedir (Hartung, Porfeli ve Vondracek, 2005; Ömürbek ve Usul, 2008: 166). Muhasebe mesleğinin seçiminde de gençlerin ebeveynleri tarafından yönlendiriliyor olduğu, yadsınamaz bir gerçektir. Bu çalışmada üniversitede öğrenim gören öğrenci ebeveynlerinin muhasebe mesleğine ilişkin görüş ve yaklaşımları incelenmektedir.

Literatüre bakıldığında, muhasebe mesleği algısına yönelik çalışma örneklerinin üniversite öğrencileri ve halihazırdaki meslek mensuplarından oluştuğu göze çarpmaktadır. Muhasebe mesleğinin toplum nazarındaki algısını ölçmeye yönelik ilgili çalışmalar açısından ise muhasebe yazınında büyük bir boşluk bulunmaktadır. Literatürde yer alan çalışmalardan sadece Şenol (2014) tarafından gerçekleştirilen bir alan araştırmasına rastlanmaktadır. Söz konusu çalışmada muhasebe mesleğinin toplumda yeteri düzeyde bilinmediği, bu amaçla mesleğin topluma tanıtımının yapılması, meslek mensuplarının gerek yaptığı gerekse de üstlenmiş olduğu misyonu ile mükellefle devlet arasında üstlendiği rollerin anlatılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmanın konusuyla ilgili olarak ise üniversitede eğitim gören öğrenci ebeveynlerinin muhasebe meslek algısı üzerine bir analiz içeren çalışma bulunamamıştır.

2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma muhasebe meslek mensubu olabilmek için çocukları üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğrenim görmekte olan ebeveynlerin muhasebe mesleğine ilişkin algı, görüş ve bakış açılarını tespit ederek; beklentilerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, ebeveyn görüşlerini olumsuz yönde etkileyen unsurların tespit edilerek, bir dizi çözüm önerisinde bulunulması hedeflenmektedir.

3. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evreni, Selçuk Üniversitesi Akşehir İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde eğitim gören ve muhasebe meslek mensubu olma yolunda kariyer hedefleyen işletme ve maliye bölümü öğrencilerinin ailelerinden oluşmaktadır. 2017 – 2018 eğitim-öğretim yılında söz konusu bölümlerde toplam 728 adet öğrenci eğitim görmektedir. İlgili öğrenci grubunun 230 tanesi muhasebe meslek mensubu olmayı hedeflediğini ifade etmektedir. Seçili örneklem sayısı %90 güven aralığında evreni temsil edecek büyüklüktedir.

4. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada öğrenci ebeveynlerine yönelik saha araştırması niteliğinde yüz yüze anket tekniği kullanılmaktadır. Ankette yer alan sorular çoktan seçmeli kapalı uçlu sorular ile 5'li likert ölçeğine göre hazırlanan toplam 25 adet sorudan oluşmaktadır. Anketlerin uygulanması aşaması üç aylık bir süreçte tamamlanmakla birlikte; elde edilen veriler SPSS-17 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Hem baba hem de anne tarafından ayrı ayrı yanıtlanmak üzere öğrenci ebeveynlere ikişer adet anket uygulanmıştır. Dönüşü sağlanan anket formları incelendiğinde toplamda 21 adet anlamsız anket tespit edilmiş ve dolayısıyla toplam 439 adet anket değerlendirmeye alınmıştır.

5. Araştırma Bulguları

Bu çalışmada olasılık tutum ölçeğinin güvenilirlik analizi yapılmış olup Cronbach değeri 0,729 olarak belirlenmiştir. Bu sonuç ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğunu ifade etmektedir (Özdamar, 1997).

Anket çalışması sonucu demografik özellikler ve ebeveynlere muhasebe mesleği ile ilgili sorulara ilişkin sonuçlar takip eden bölümde tablolar halinde verilmiş ve özetlenmiştir.

Tablo 1: Ankete Katılanların Demografik Özellikleri

Değişken	Grup	Frekans (n)	Yüzde (%)
1) Cinsiyet	Erkek	218	49,7
	Kadın	221	50,3
2) Medeni Durum	Evli	419	95,4
	Dul	13	3,0
	Bekar	7	1,6
3) Yaş	31-40	42	9,6
	41-50	259	59,0
	51-60	124	28,1
	61 ve üzeri	14	3,1
4) Eğitim Durumu	İlkokul	198	45,1
	Ortaokul	122	27,8
	Lise	85	19,4
	Önlisans	12	2,7
	Lisans	21	4,8
	Lisans Üstü	1	0,2
5) Meslek	Muhasebe Meslek Mensubu	4	0,9
	Esnaf	41	9,3

	İşçi	68	15,5
	Memur	23	5,2
	Çiftçi	19	4,3
	Emekli	57	13,0
	İşsiz	12	2,7
	Diğer	215	49,0
6) Aylık Gelir Durumu	Ev hanımı	179	40,8
	750 – 1.500	53	12,1
	1.501 – 2.500	115	26,2
	2.501 – 3.500	57	13,0
	3.501 ve üzeri	32	7,3
7) Yaşadığı Yer	Köy – Kasaba	79	18,0
	İlçe	150	34,2
	Şehir Merkezi	210	47,8

Tablo 1, ankete katılanların demografik özelliklerini göstermektedir. Buna göre araştırmaya katılanların %49,7'si erkek, %50,3'ü kadındır. Katılımcıların çoğunluğu (%59,0) 41-50 yaş arasında olup; toplamda %90,2'si 41 yaş üzeridir. Katılımcılar arasında evli olanların oranı ise %95,4'tür. Bunu %3 ile dul ve %1,6 bekar (annesi ve babası vefat etmiş ablası veya abisi tarafından okutulan öğrencilere ebeveynlik yapan) ebeveynlerdir. Ebeveynlerin eğitim düzeyi açısından ise ilkököl mezunları %45,1 ile çoğunluğu temsil etmektedir. Bunu %27,8 ile ortaokul, %19,4 ile lise, %4,8 ile lisans, %2,7 ile önlisans mezunları takip etmektedir.

Meslek grupları açısından ise en büyük oranı %49,0 ile diğer seçeneği olarak işaretlenmiştir. Bu durumun en büyük sebebi, her ne kadar gerekli uyarılar form üzerinde yazılı olarak belirtilmişse de, anketi dolduran 179 (%40,8) ev hanımının aynı zamanda meslek sorusunda diğer seçeneğini işaretlemesidir. Öte yandan, ankete cevap veren ebeveynlerin %15,5'inin işçi, %13,0'ünün emekli, %9,3'ünün esnaf ve %5,2'sinin memur olduğu görülmektedir. Ankete katılan 4 ebeveyn (%0,9) ise muhasebe meslek mensubu olduğunu beyan etmişlerdir. Diğer seçeneğine, ev hanımları harici, cevap yazan katılımcıların mesleklerine bakıldığında, esasen "esnaflığı" temsil eden müteahhit, marangoz, giyim mağazası vb. meslekler ile "işçi"liği temsil eden özel sekreter, inşaat ustası vb. meslekler olduğu anlaşılmıştır.

Her ebeveynlere iki adet anket verildiğinden, katılımcıların aylık gelirleri göz önüne alındığında ilk sırayı %40,8 ile ev hanımlığı yer almaktadır. Bu husus göz ardı edildiğinde, aylık gelirlerde en büyük dilim %26,2 ile 1.501 – 2.500 TL arasındadır. Bunu 2.501 – 3.500 TL ile %13,0'lük dilim takip etmektedir.

Katılımcılar yaşadığı yer bazında kategorize edildiğinde ilk sırada %47,8 ile şehir merkezinde yaşayanlar, %34,2 ile ilçe merkezinde yaşayanlar ve %18,0 ile köy-kasaba'da yaşayanlardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2: Ebeveynlerin Muhasebe Mesleği Hakkında Bilgi Durumu

Soru	Grup	Frekans	Yüzde
8) Muhasebe mesleği hakkında yeterli bilginiz var mı?	Evet	175	39,9
	Hayır	264	60,1
	Toplam	439	100
9) Cevabınız "evet" ise muhasebe mesleği hakkında yeterli bilgiyi nereden öğrendiniz?	Çevremde tanıdığım muhasebe meslek mensubu var	139	79
	Üniversiteden	8	4
	İnternette	3	2
	Liseden	9	5
	Basından	1	1
	Diğer	15	9
	Toplam	175	100

Genel sorulara geçmeden önce katılımcılara muhasebe mesleği hakkında yeterli bilgiye sahip olup olmadıkları sorulmuştur. Bu soruya katılımcıların %60,1'i "hayır" cevabını verirken, %39,9'u ise "evet" cevabını vermişlerdir. Çalışmanın başında da ifade edildiği üzere; önem düzeyi yüksek bir meslek türü olan muhasebe mesleği ile ilgili katılımcılarının çoğunun yeterli bilgiye sahip olmaması oldukça düşündürücüdür.

Muhasebe mesleği ile ilgili yeterli bilgisi olan 175 kişiye ise "muhasebe mesleği hakkında yeterli bilgiyi nereden öğrendiniz?" şeklinde ikinci bir soru yöneltilmiştir. Bu soruya %79 oranla en çok verilen cevap "çevremde tanıdığım muhasebe meslek mensubu var" şeklinde olmuştur. Eğitim yoluyla, internetten veya basından muhasebe mesleği ile ilgili bilgi sahibi olanların oranlarının düşüklüğü de dikkat çekmektedir. Diğer seçeneğini işaretleyen 15 kişiden 4'ü muhasebe meslek mensubu olarak kendini ifade ederken, 11 kişi "çalıştığım iş yerinden" şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 3: Ebeveynlerin Muhasebe Mesleğinin Sorumluluğu Hakkındaki Düşünceleri

Soru	Ortalama	Standart Sapma
10) Muhasebecinin mükellefe (iş verene) karşı bir sorumluluğu vardır.	1,6674	0,82960
11) Muhasebecinin topluma karşı sorumluluğu vardır.	2,0342	0,94178
12) Muhasebecinin devlete karşı sorumluluğu vardır.	1,6333	0,88358

Not: 1 Kesinlikle katılıyorum, 2 Katılıyorum, 3 Emin Değilim, 4 Katılmıyorum, 5 Kesinlikle Katılmıyorum

Muhasebe meslek mensubu hem 3568 Sayılı Serbest Muhasebesi Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na göre mükellefe hem de VUK'nun mükerrer 227'nci maddesi kapsamında özellikle verginin ödenmesi göz önüne alındığında (müteselsil sorumluluk) devlete (bir diğer anlamda topluma) karşı sorumluluğu bulunmaktadır (ayrıntılı bilgi için bkz. Mevzuat, 2018). Bu durum hakkında bilgilerini ölçmek üzere ebeveynlere üç adet soru sorulmuştur.

"Muhasebecinin mükellefe (iş verene) karşı bir sorumluluğu vardır." ifadesine %50,3 oranla 221 kişi "kesinlikle katılıyorum" şeklinde cevap verirken, %37,4 oranla 164 kişi "katılıyorum" cevabı vermiştir. Bu soruya %8,9 oranla 39 kişi "emin değilim" şeklinde cevap verirken, %2,1 oranla 9 kişi "katılmıyorum" ve %1,4 oranla 6 kişi "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde cevap vermişlerdir. Genel olarak ortalamaya bakıldığında muhasebe meslek mensubunun mükellefe karşı sorumluluğuna "katılıyorum" şeklinde bir sonuç çıkmasına rağmen, bu sorumluluk hakkında şüphesi bulunan toplam 54 kişi olması üzerinde durulması gereken bir husustur.

"Muhasebecinin topluma karşı sorumluluğu vardır." ifadesine ise %31,7 oranla 139 kişi "kesinlikle katılıyorum", %42,8 oranla 188 kişi "katılıyorum", %17,3 oranla 76 kişi "emin değilim", %6,8 oranla 30 kişi "katılmıyorum", %1,4 oranla 6 kişi "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde cevap vermişlerdir. Devletin asli gelirinin vergi olduğu düşünüldüğünde ve muhasebe meslek mensubunun mükelleflerin ödemesi gereken vergi borçlarına karşı müteselsil sorumlu olması göz önüne alındığında, muhasebe mesleğinin belki de en büyük sorumluluğu topluma karşı olan sorumluluktur. Her ne kadar verilen cevapların geneline bakıldığında ortalamada "katılıyorum" cevabı ortaya çıksa da; 112 kişinin bu durum karşısında emin olmaması ve katılmaması ayrı bir sorunun göstergesi olarak değerlendirilebilir.

"Muhasebecinin devlete karşı sorumluluğu vardır." ifadesine %55,4 oranla 243 kişi "kesinlikle katılıyorum", %32,6 oranla 143 kişi "katılıyorum", %7,5 oranla 33 kişi "emin değilim", %2,5 oranla 11 kişi "katılmıyorum" ve %2,1 oranla 9 kişi "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde cevap vermişlerdir. Genel olarak verilen cevapların ortalamasına bakıldığında "katılıyorum" şeklinde sonuç ortaya çıkmaktadır. Fakat bu ifadede de 53 kişi muhasebecinin devlete karşı sorumluluğunda emin değil ve katılmıyorum şeklinde cevap vermesi mesleğin bilinirliği hakkında şüpheye yer vermektedir.

Tablo 4: Ebeveynlerin Muhasebe Mesleğinin Toplum İçindeki Düzeyi Hakkındaki Düşünceleri

Soru	Ortalama	Standart Sapma
13) Muhasebe mesleği toplumda saygınlığı olan bir meslektir.	2,2665	0,97669
14) Muhasebe mesleği toplumda tercih edilen bir meslektir.	2,5262	0,95018
15) Muhasebe mesleği toplumda iyi bilinen bir meslektir.	2,5353	0,94989
16) Çalıştığım sektörde muhasebecinin saygınlığı vardır.	2,5057	1,07029

Not: 1 Kesinlikle katılıyorum, 2 Katılıyorum, 3 Emin Değilim, 4 Katılmıyorum, 5 Kesinlikle Katılmıyorum

Gelişmiş ülkelerde muhasebe mesleğinin önemli bir meslek olduğu çalışmamızın başında ifade edilmiştir. Ebeveynlerin gözünden toplumda muhasebe mesleğinin statüsünü ölçmek amacıyla dört adet soru sorulmuştur.

“Muhasebe mesleği toplumda saygınlığı olan bir meslektir” ifadesine %23,0 oranıyla 101 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %39,6 oranla 174 kişi “katılıyorum”, %27,6 oranla 121 kişi “emin değilim”, %7,3 oranla 32 kişi “katılmıyorum” ve %2,5 oranla 11 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Genel olarak verilen cevapların ortalamasına bakıldığında her ne kadar “katılıyorum” cevabına daha yakın bir ortalama ile karşılaşılsa da 121 kişinin bu saygınlıktan emin olmaması ve 43 kişinin bu düşünceye katılmaması muhasebe mesleğinin toplum içindeki saygınlığının sorgulanması gerekliliği olarak ifade edilebilir.

“Muhasebe mesleği toplumda tercih edilen bir meslektir” ifadesine ise %15,3 oranıyla 67 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %32,8 oranla 144 kişi “katılıyorum”, %37,4 oranla 164 kişi “emin değilim”, %13,2 oranla 58 kişi “katılmıyorum” ve %1,4 oranla 6 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Bu ifadenin cevap ortalamasına bakıldığında ise karşımıza “emin değilim” cevabı daha öne çıkmaktadır. Bir mesleğin tercih edilebilir olması o mesleğin toplum içinde sahip olduğu önem ve saygınlıkla paralellik gösterdiği ifade edilirse elde edilen sonuç bir önceki sorunun sonucunu destekler niteliktedir. Fakat önem düzeyi yüksek bir meslek olarak göz önüne alındığında karşılaşılan bu sonuç mesleğin bilinirliğini sorgular niteliktedir.

“Muhasebe mesleği toplumda iyi bilinen bir meslektir” ifadesine %15,7 oranla 69 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %31,4 oranla 138 kişi “katılıyorum”, %36,9 oranla 162 kişi “emin değilim”, %15,5 oranla 68 kişi “katılmıyorum” ve %0,5 oranla 2 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Bu ifadesinin cevabı da bir önceki soruları destekler niteliktedir ve “emin değilim” cevabı baskın çıkmaktadır. Toplam 232 kişinin “emin değilim” ve “katılmıyorum” şeklinde cevap vermesi muhasebe mesleğinin topluma ifade edilmesinde bir sorun ile karşı karşıya olunduğu aşikardır.

“Çalıştığım sektörde muhasebecinin saygınlığı vardır” söylemine %18,5 oranla 81 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %33,7 oranla 148 kişi “katılıyorum”, %31,7 oranla 139 kişi “emin değilim”, %11,2 oranla 29 kişi “katılmıyorum” ve %5 oranla 22 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Sorunun genel cevap ortalamasına bakıldığında ise burada da emin değilim cevabı öne çıkmaktadır. Yukarıdaki soruların genel cevap ortalaması ile paralellik gösteren bu durum muhasebe mesleğinin öneminin anlaşılmasında ya da anlatılmasında bir sorunun var olduğunun bir göstergesidir.

Tablo 5: Ebeveynlerin Muhasebe Meslek Mensuplarının Görevi İle İlgili Düşünceleri

Soru	Ortalama	Standart Sapma
17) Muhasebeci mükellefin (işveren& patron) istediği şekilde iş yapar.	3,0273	1,14245
18) Muhasebeci kanunların kendisine verdiği yetki, görev ve sorumluluk duygusu ile iş yapar.	2,0251	1,06063

Not: 1 Kesinlikle katılıyorum, 2 Katılıyorum, 3 Emin Değilim, 4 Katılmıyorum, 5 Kesinlikle Katılmıyorum

Muhasebe meslek mensubu kanunun kendine tanıdığı hak ve yetkiler dahilinde görevini gerçekleştirmelidir. Başka bir deyişle sorumluluk sınırları meslek kanunu, yönetmelikler, tebliğler ve meslek kararları ile net bir şekilde belirlenmiştir (ayrıntılı bilgi için bkz. Mevzuat, 2018). Bu duruma karşı ebeveynlerin bakış açısını ölçmek amacıyla iki soru sorulmuştur.

“Muhasebeci mükellefin istediği şekilde iş yapar” şeklindeki söyleme %9,1 oranla 40 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %26,4 oranla 116 kişi “katılıyorum”, %27,1 oranla 119 kişi “emin değilim”, %27,3 oranla 120 kişi “katılmıyorum”, %10 oranla 44 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Soruların genel cevap ortalamasına bakıldığında emin değilim cevabı karşımıza çıkmaktadır. Bu durum Tablo 4’te verilen soruların cevabını destekler niteliktedir. Mesleğin toplum içinde ki algılanışı göz önüne alındığında mesleğin sorumluluğunun net ifade edilememesi diğer bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

“Muhasebeci kanunların kendisine verdiği yetki, görev ve sorumluluk duygusu ile iş yapar” şeklindeki ifadeye ise %38 oranla 167 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %34,2 oranla 150 kişi “katılıyorum”, %19,1 oranla 84 kişi “emin değilim”, %4,6 oranla 20 kişi “katılmıyorum” ve %4,1 oranla 18 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şekilde cevap vermişlerdir. Cevapların genel ortalamasına bakıldığında katılıyorum cevabı önce çıkmaktadır. Serbest olarak yapılabilen her mesleğin sınırları kanunlarla ve meslek standartları ile belirtilmiştir. Asıl çıktısı işletmeler için bilgi, devlet için vergi olan bu mesleğin sorumluluk sınırları kesin bir şekilde belirtilmesine rağmen toplam 122 kişinin emin değilim ve katılmıyorum şeklinde cevap vermesi meslek hakkındaki toplumdaki bilinirliğin çok iyi olmadığını bir yansımasıdır.

Tablo 6: Ebeveynlerin Muhasebe Mesleği İle İlgili Genel Düşünceleri

Soru	Ortalama	Standart Sapma
19) Muhasebe mesleği ekonomik anlamda tatmin edici bir meslektir.	2,5034	0,95533
20) Muhasebe mesleğinin önü açıktır. Yükselme imkanı vardır.	2,3918	1,02993
21) Muhasebe mesleği çevremde sıradan bir meslek olarak bilinir.	2,8542	1,06701

Not: 1 Kesinlikle katılıyorum, 2 Katılıyorum, 3 Emin Değilim, 4 Katılmıyorum, 5 Kesinlikle Katılmıyorum

Ebeveynlerin muhasebe mesleği ile ilgili genel düşüncelerini ölçmek amacıyla ebeveynlere üç soru sorulmuştur.

“Muhasebe mesleği ekonomik anlamda tatmin edici bir meslektir” ifadesine %15,3 oranla 67 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %34,2 oranla 150 kişi “katılıyorum”, %38,3 oranla 168 kişi “emin değilim”, %9,6 oranla 42 kişi “katılmıyorum” ve %2,7 oranla 12 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Genel olarak cevap ortalamasına bakıldığında “emin değilim” cevabına yakın bir sonuç karşımıza çıkmaktadır. Gelir algısı kişiye göre değişkenlik gösteren bir durumdur. Muhasebe mesleği serbest bir meslek olması bakımından, mesleği serbest olarak yerine getirenler için, ücret tarifesi meslek odası tarafından her yıl belirlenmektedir. Tablo 4 ve Tablo 5 teki soruların cevapları dikkate alındığında, muhasebe mesleği net bir şekilde ifade edilememesi durumu göz önüne alınırsa, ortaya çıkan sonuç bir önceki soruların cevapları ile paralellik gösterir niteliktedir.

“Muhasebe mesleğinin önü açıktır. Yükselme imkanı vardır” şeklindeki ifadeye ise %21,6 oranla 95 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %34,4 oranla 151 kişi “katılıyorum”, %29,6 oranla 130 kişi “emin değilim”, %11,8 oranla 52 kişi “katılmıyorum”, %2,5 oranla 11 kişi kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Kanunlarımıza göre belirtilen şartları yerine getiren meslek mensupları eğer isterlerse mesleğine yeminli mali müşavir olarak devam edebilir. Genel olarak cevap ortalamasına bakıldığında katılıyorum cevabı öne çıksa da 193 kişi bu soruya emin değilim ve katılmıyorum şeklinde cevap vermesi mesleğin bilinirliğini sorgular niteliktedir.

“Muhasebe mesleği çevremde sıradan bir meslek olarak bilinir” şeklindeki söyleme ise %9,8 oranla 43 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %30,3 oranla 133 kişi “katılıyorum”, %30,1 oranla 132 kişi “emin değilim”, %24,4 oranla 107 kişi “katılmıyorum” ve %5,5 oranla 24 kişi katılmıyorum şeklinde

cevap vermişlerdir. Sorunun cevap ortalamasına bakıldığında ise emin değilim cevabı karşımıza çıkmaktadır. Önem düzeyi yüksek bir meslek olmasına rağmen 176 kişinin katılıyorum ve 132 kişinin emin değilim cevap vermesi muhasebe mesleğinin toplum tarafından net bir şekilde algılanmadığının bir göstergesi olabilir. Diğer bir ifade ile verilen cevaplar muhasebe mesleği hakkında ebeveynlerin net bir bilgiye sahip olmadığını destekler niteliktedir.

Tablo 7: Ebeveynlerin Çocuklarının Muhasebe Meslek Mensubu Olup Olmamasına İlgili Düşünceleri

Soru	Ortalama	Standart Sapma
22) Çocuğumun mezuniyetinden sonra ilk tercih edeceği meslek olarak muhasebeci olmasını isterim.	3,0228	1,17019
23) Çocuğumun mezuniyetinden sonra eğer bir iş bulamaz ise muhasebeci olmasını isterim.	2,4692	1,10141
24) Çocuğumun muhasebeci olmasını istemem.	3,3759	1,10724
25) Muhasebe mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim.	2,6629	0,93889

Not: 1 Kesinlikle katılıyorum, 2 Katılıyorum, 3 Emin Değilim, 4 Katılmıyorum, 5 Kesinlikle Katılmıyorum

Son olarak ebeveynlere çocuklarının muhasebe meslek mensubu olup olmamasına ilişkin düşüncelerini ölçmek amacıyla dört adet soru yönelttik.

“Çocuğumun mezuniyetinden sonra ilk tercih edeceği meslek olarak muhasebeci olmasını isterim” şeklindeki soruya %12,1 oranla 53 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %18,2 oranla 80 kişi “katılıyorum”, %37,8 oranla 166 kişi “emin değilim”, %19,1 oranla 84 kişi “katılmıyorum” ve %12,8 oranla 56 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Sorunun cevap ortalamasına bakıldığında emin değilim cevabı karşımıza çıkmaktadır. Bu durum muhasebe meslek algısının yüksek olmadığını bir ispatı olarak görülebilir. Tablo 4’te verilen cevaplar göz önüne alındığında bu cevap ebeveynlerin muhasebe meslek algısını tam olarak bilmediğinin bir göstergesidir diyebiliriz.

“Çocuğunuzun mezuniyetinden sonra eğer bir iş bulamaz ise muhasebeci olmasını isterim” şeklindeki soruya ise %18,2 oranla 80 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %39,6 oranla 174 kişi “katılıyorum”, %26 ortalama ile 114 kişi “emin değilim”, %9,3 ortalama ile 41 kişi “katılmıyorum” ve %6,8 ortalama ile 30 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Sorunun cevap ortalaması bakıldığında katılıyorum cevabı öne çıkmaktadır. Buna göre ebeveynlerin muhasebe mesleğini bir nevi alternatif meslek olarak algıladığı söylenebilir.

“Çocuğumun muhasebeci olmasını istemem” şeklindeki soruya ise %6,4 ile 28 kişi “kesinlikle katılıyorum”, %13 ile 57 kişi “katılıyorum”, %34,6 oranla 152 kişi “emin değilim”, %28,7 oranla 126 kişi “katılmıyorum”, %17,3 oranla 76 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Sorunun genel ortalamasında ise emin değilim cevabı öne çıkmaktadır. “Çocuğumun mezuniyetinden sonra ilk tercih edeceği meslek olarak muhasebeci olmasını isterim” sorusunda verilen cevap göz önüne alındığında ortaya çıkan sonuç paralel niteliktedir. 354 kişinin emin değilim ve katılmıyorum cevabı verdiği göz önüne alındığında mesleğe karşı negatif bir algının olmadığı fakat mesleğin net bir şekilde ifade edilemediği için meslek ile ilgili karamsar bir durum söz konusu olduğunu söylemek mümkündür.

“Muhasebe mesleğini yakınlarıma tavsiye ederim” şeklindeki ifadeye ise %9,1 oranla 40 kişi “kesinlikle katılıyorum” %35,5 oranla 156 kişi “katılıyorum”, %39 oranla 171 kişi “emin değilim”, %12,8 oranla 56 kişi “katılmıyorum” ve %3,6 oranla 16 kişi “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Sorunun genel ortalamasına bakıldığında emin değilim cevabı öne çıkmaktadır. “Çocuğumun muhasebeci olmasını istemem” sorusunun cevapları göz önüne alındığında ebeveynlerin emin olmadıkları şeklinde veri elde edilmiştir.

6. Sonuç

Araştırma sonuçlarından elde edilen ilk bulgu, ebeveynlerin muhasebe mesleği ile ilgili net bir bilgiye sahip olmadıklarıdır. Özellikle muhasebe meslek mensuplarının hem mükellefine, hem topluma hem de devlete karşı sorumluluğundan emin olmayan ve bu sorumluluğun varlığına katılmayanların sayısal çoğunluğu bu sonucu desteklemektedir.

Mesleki açıdan muhasebe mesleğinin toplum nazarında saygınlığı olan ve tercih edilen bir meslek dalı olma ifadelerine verilen olumsuz cevapların yoğunlukta olduğu görülmektedir. Pek çok alternatif neden olabilmesine karşın bu durumun analiz sonuçlarına göre en belirgin sebebi, muhasebe mesleği toplumda iyi bilinen bir meslek olup olmaması hususunda katılımcıların emin olmadıkları şeklindeki beyanlarına dayalı olarak mesleğin net bir şekilde tanınmamasıdır.

Öte yandan, muhasebe meslek mensubu kanunun kendisine verdiği yetkiler ile görevini yerine getirir. Bunun yanında en büyük sorumluluğu mükellefine karşı sorumluluktur. Katılımcıların büyük çoğunluğunun bu sorumluluktan emin olmadığı, muhasebe meslek mensubunun icra ettiği işin ehemmiyeti hakkında tam bir görüş ya da bilgiye sahip olmadıkları anlaşılmaktadır.

Önem düzeyi yüksek bir meslek olmasına rağmen katılımcıların çoğu muhasebe mesleğini sıradan bir meslek olarak ifade etmişlerdir ki bu durum, araştırmanın örneklemini oluşturan ebeveynler açısından mesleğin sahip olduğu önemin anlaşılmadığını göstermektedir. Özellikle çocuklarının muhasebe meslek mensubu olması konusunda emin olmayışları ile muhasebe mesleğini sadece alternatif bir meslek olarak değerlendirmeleri yukarıdaki ifadeleri destekler niteliktedir.

Kısaca ifade etmek gerekirse araştırma sonuçları doğrultusunda, muhasebe mesleğinin ebeveynler tarafından yeterli düzeyde bilinmediği görülmüştür. Bu durumun düzeltilmesine yönelik olarak başta meslek odaları olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından muhasebe meslek mensupluğunun öneminin, üstlendiği misyon ve rollerin daha iyi bir biçimde anlatılması gerekmektedir. Bu amaçla meslek odası tarafından halihazırda her yıl düzenlenen “Muhasebeciler Haftası” ve “Vergi Haftası” gibi organizasyonların sayıları artırılmalı; yetersizlikler giderilerek ve muhasebe mesleğinin tanıtımı için daha yoğun faaliyetler hayata geçirilmelidir. Özellikle Meslek Odasının Milli Eğitim Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile üçlü bir ilişki dahilinde ortak hareket ederek, ilkokuldan başlamak üzere eğitimin her kademesinde ve ayrıca toplumun tamamına yönelik vergi bilincini artıracak çalışmalar yapılmalıdır. Bu uygulamaların mesleğin farkındalığının artırılmasında önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bununla birlikte meslek odaları tarafından buldukları illerdeki üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğrenim gören öğrencilere ve öğrenci ebeveynlerine yönelik tanıtıcı broşürler hazırlanması, özellikle mezuniyet zamanlarında muhasebe mesleği bilincini ve farkındalığını geliştirecek faaliyetlerde bulunulmalıdır. Bu sayede, muhasebe mesleğine olan ilginin artırılabilmesi düşünülmektedir.

Kaynakça

- Can, A.V. (2007). Luca Pacioli “Muhasebenin Babası” Mıdır?. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, (12), 1-15.
- Can, A.V. (2008). Bir Ayetin Işığında İslam Dinin Muhasebeye Bakışı. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, (15), 1-10.
- Daştan, A. (2017). Muhasebenin Toplumsal Gelişime Katkısı: Türkiye’nin Muhasebe Bilgisi İhtiyacı. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 31(5), 1253-1275.
- de SANTIS, J. (2007). A Brief History of Accounting: from Prehistory to the Information Age. Erişim Adresi http://ensign.ftlcomm.com/historyAcc/ResearchPaperFin.htm#N_1
- Demirbilek, M. (1987). İngiltere’de Muhasebe Uzmanlığı Mesleği. *Vergi Dünyası Dergisi*, 68, 6-15.

- DPT – Devlet Planlama Teşkilatı (1970). *Muhasebenin Temel Kavramları ve Genel Kabul Görmüş Muhasebe Prensipleri*, Yayın No: KD-96, İstanbul.
- Glassdoor (2018). 50 Best Jop In America. Erişim Adresi https://www.glassdoor.com/List/Best-Jobs-in-America-LST_KQ0,20.htm
- Gökgöz, A. (2010). Tarihsel Perspektifte Muhasebenin Doğuşunu ve Gelişimini Etkileyen Faktörler. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 167-177.
- Güvemli, O. (1994). Kronolojik Akışı İçinde Muhasebe Uygulamalarının Gözlemlenmesi. *Muhasebenin Tarihsel ve Çağdaş Konumlarından Geleceğine Bakış Sempozyumu*, 45-70, İzmir.
- Güvemli, O. (1995). *Türk Devletleri Muhasebe Tarihi*. 1. Cilt. İstanbul.
- Hancock, E. (2017). The 25 best jobs in UK right now. Erişim Adresi <http://uk.businessinsider.com/best-jobs-in-the-uk-in-2017-2017-1>
- Hartung, P.J., Porfeli, E.J. ve Vondracek, F.W. (2005). Child vocational development: A review and reconsideration. *Journal of Vocational Behavior*, (66), 385-419.
- Hiçşaşmaz, M. (1956). Muhasebe Tekniğinin Tarihi Tekamülünde Bir Merhale: Basit Usul. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 11(3), 351-369.
- Hiçşaşmaz, M. (1970). *Tarihsel Gelişimi İçerisinde Muhasebenin Teorisi ve Teknik Yapısı*, Ankara: Tisa Matbaası.
- ICAEW (2017). ICAEW Annual Review. Erişim Adresi <https://www.icaew.com/-/media/corporate/files/about-icaew/who-we-are/annual-review/2017/2017-annual-review.ashx?la=en>
- Kahveci, A. (1991). Muhasebecilik ve Mali Müşavirlik Mesleğinin Önemi. *Mali Çözüm Dergisi*, (1), 2-3.
- Korkut-Owen, F. (2008). Meslek Seçimi, Önemi ve Meslek Seçimini Etkileyen Etmenler. Erişim Adresi https://korkutfidan.weebly.com/uploads/4/6/0/5/46053217/meslek_se%C3%87%C4%B0m%C4%B0_3.11.2008.doc
- Kuzgun, Y. (1982). *Mesleki Rehberliğin Bireylerin Yetenek ve İlgilerine Uygun Meslekleri Tanımlarına Etkisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Kuzgun, Y. (2004). *Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Mendlowitz, E. (2018). A History of Accountancy. Erişim Adresi <https://sites.google.com/a/tges.org/accountancy/home/history-of-accountancy>
- Mevzuat (2018). 3568 Sayılı Meslek Yasası. Erişim Adresi <https://www.ismmmo.org.tr/Mevzuat/3568-Sayili-Meslek-Yasasi--139>
- Mirror (2018). Rated: Britain's Best (and happiest) Jobs - and The Salaries Will Set You Up For Life. Erişim Adresi <https://www.mirror.co.uk/money/rated-britains-best-and-happiest-11901238>
- Ömürbek, V. ve Usul, H. (2008). Muhasebe Mesleğinin Seçilmesinde Etkin Olan Etkenlerin Faktör Analiziyle İncelenmesi. *Muhasebe ve Finans Dergisi*, (37), 164-173.
- Pekdemir, R. (2001). Gelişmiş Ülkelerde Muhasebe Mesleği ile İlgili Vizyon Çalışmaları. V. *Muhasebe Denetimi Sempozyumu 2 – 6 Mayıs 2001*, İstanbul SMMM Odası, İstanbul. Erişim Adresi <https://www.ismmmo.org.tr/Yayinlar/Muhasebe-Denetimi-Sempozyumu-Bildirileri/sayi-5/--2297>

- Raepers, N. ve Çallıalp, N. (2016). Mali Müşavirlik Mesleğinin Değeri ve Kamusal Faydası. *Sorumlu Vergicilik*, İstanbul: KMPG.
- Sevilengül, O. (2008). *Genel Muhasebe*, 14. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sunar, L. (2015). Türkiye’de Mesleklerin İtibarı, Erişim Adresi <https://www.tipfak.com/turkiyede-mesleklerin-itibariadli-arastirmanin-sonuclari-yayinlandi-iste-en-itibarli-meslekler/>
- Şenol, H. (2014). Muhasebe Mesleğinin Toplum Tarafından Algılanması Üzerine Bir Alan Araştırması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (11), 102-120.
- Telman, C. (2000). *Başarıya Giden Yolda Meslek Seçimi*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Top 100 Careers (2017). Erişim Adresi <http://www.careerprofiles.info/top-100-careers.html>
- Türker, M. (2001). Ülkemiz Muhasebe Mesleğinin Dünü, Bugünü ve Yarını: Vizyonu ve Misyonu. V. *Muhasebe Denetimi Sempozyumu 2 – 6 Mayıs 2001*, İstanbul SMMM Odası, İstanbul. Erişim Adresi <https://www.ismmmo.org.tr/Yayinlar/Muhasebe-Denetimi-Sempozyumu-Bildirileri/sayi-5/--2297>
- Twain, M. (2007). Who Was The First Accountant?. Erişim Adresi <https://www.coursehero.com/file/20991508/who-is-the-first-accountant-1/>
- U.S.News (2018). The 100 Best Jobs. Erişim Adresi <https://money.usnews.com/careers/best-jobs/rankings/the-100-best-jobs>
- United States Department of Labor (2016). Bureau of Labor Istatistic, Employment Projections, Occupations With The Most Job Growth. Erişim Adresi <https://www.bls.gov/emp/tables/occupations-most-job-growth.htm>

THE PERCEPTIONS OF ACCOUNTING PROFESSION FOR PARENTS OF STUDENTS WHO TAKE ACCOUNTING COURSES: A FIELD RESEARCH

Extended Abstract

Aim: This article aims to identify perceptions, opinions and perspectives and to measure their expectations of the parents whose children are student in relevant departments of universities for becoming a professional accountant. In line with the findings, it is aimed to determine the factors that negatively affect the views of parents and to propose a number of solutions.

Method(s): In this study, the universe of the research consists of the parents of the business and finance students who are student at the Akşehir Faculty of Economics and Administrative Sciences and aiming a career towards becoming a professional accountant. In 2017 - 2018 academic year, 728 students received education in these departments at total. 230 of these student group stated that they aim to be a professional accountant. The number of selected samples is large enough to represent the universe in the 90% confidence interval.

In this study, face-to-face questionnaire technique is used as a field study for the parents of the students. The questions in the questionnaire consist of 25 questions with multiple-choice, closed-ended questions and 5-point Likert scale. Two questionnaires were applied to the parents to be answered separately by both the father and the mother. When the questionnaire forms that are returned are examined, a total of 21 insignificant surveys were identified, and because of that 439 questionnaires were taken into consideration.

Findings: In the study, firstly, questions were asked to determine the information status of parents about the accounting profession. 60.1% of the participants stated that they do not have enough information about the accounting profession. The majority (79%) of the participants (39.9%) who stated that they had sufficient knowledge about the profession stated that they learned this information from the familiar professions around them. It is noteworthy that the ratio of those who get information about the profession from the internet and press through education is low. The second questions are directed to measure their thoughts about the responsibilities of the accounting profession of the parents. Answers are given as I am agree with "The accountant has a responsibility to the employer", "The accountant has a responsibility to society" and "The accountant has a responsibility to the state". The third questions directed to parents were asked in order to measure the thoughts about the level of the accounting profession in society. I agree with the statement that "Accounting profession is a profession that is respected in society" is mostly given answer. Despite the fact that I agree with the statements of "Accounting profession is a preferred profession in society", "Accounting profession is a well-known profession in society" and "In the sector where I work, the accountant has a reputation", it was observed that the average of the participants was close to the tendency of not sure. The fourth questions directed to parents were asked to measure their opinions about the tasks of professional accountants. The participants mostly stated that they agree with answer "the accountant acts with the authority, duty and responsibility given by the laws". But they stated that they are unsure the answer of "Accountant works the way the employer wants". The fifth questions directed to parents are intended to measure general ideas about the accounting profession. The participants mostly stated that they agree with answers "Accounting profession is an economically satisfactory profession", "Accounting profession is able to rise in the profession", Accounting profession is open, there is possibility to rise" and "Accounting profession is known as an ordinary profession in my society". Finally, questions were asked to the parents in order to measure their thoughts about whether their children became a professional accountant or not. As a result of these questions, it was observed that parents are not sure that their children would become an accounting profession during their first career after graduation. they answered and stated that they mostly are agree with "If my child cannot find a job after graduation, I would like to be an accountant".

Conclusion: The first information obtained from the research results is that parents do not have a clear knowledge about the accounting profession. It is thought provoking that the intensity of the negative given responses to the statements in terms of professional accountancy profession. Although it is a very important profession, the participants expressed the accounting profession as an ordinary profession. They stated that they are unsure about being a professional accountant of their children and the accounting profession is an alternative profession. For the correction of these situations, the importance of the accounting profession and the roles and roles assumed by the related institutions and organizations, especially the professional chambers, need to be promoted better. In particular, important organizations such as “accountants week” and “tax week” should be increased and intensive activities should be carried out to promote the profession.